

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D., a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D., a Mgr. Filipa Skřivana v právní věci

navrhovatelky: **Mgr. L. K.**
bytem X

za účasti: 1. **Úřad městské části města Brna, Brno – Jehnice**
sídlem náměstí 3. května 221/5, Brno

2. **Mgr. Bc. V. Š., Ph.D.**
bytem X

3. **Ing. R. Ch.**
bytem X

4. **Bc. V. S.**
bytem X

5. **Ing. I. B.**
bytem X

6. **V. Š.**
bytem X

7. **MUDr. O. R.**
bytem X

8. **M. P.**
bytem X

o návrhu na neplatnost volby kandidáta ve volbách do Zastupitelstva městské části Brno – Jehnice konaných dne 9.12.2023

takto:

I. Návrh se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Dne 19.12.2023 podala navrhovatelka u zdejšího soudu návrh, kterým se domáhala „opětovného přepočítání odevzdaných hlasovacích lístků a v případě, že se jejich počet neshoduje s oficiálními výsledky voleb, stanovení nových kandidátů, kteří na základě hlasů voličů získali mandát“, koncipovaný jako návrh na neplatnost volby kandidáta. Odůvodňuje jej těsným výsledkem hlasování v neprospěch volebního uskupení Klidné Jehnice (toto uskupení získalo 353 hlasů, přitom percentil pro získání mandátu odpovídal 364,5 hlasu), z čehož dovozuje, že jeden a půl voliče mohl rozhodnout o nezvolení prvního kandidáta tohoto uskupení Mgr. V. K., dlouhou dobou sčítání hlasů (k sečtení došlo až dne 10.12.2023 v 1:31 hodin), nárůstem počtu neplatných hlasů v porovnání s volbami konanými v roce 2022 (téměř 100 v nynějších volbách oproti 20 ve volbách v roce 2022, v nichž byla nadto volební účast o 10 % vyšší), úbytkem hlasů pro první dva kandidáty uskupení Klidné Jehnice (Mgr. V. K. a Bc. K. K.) oproti hlasům získaným ve volbách v roce 2022 v situaci, kdy zbylých pět kandidátů tohoto uskupení získalo v nynějších volbách zhruba stejný počet hlasů jako ve volbách v roce 2022, skutečností, že v nynějších volbách uspěli kandidáti z volebních uskupení z první strany volebního lístku a ze druhé strany nikoliv, a z toho, že před volbami byli zvýhodněni kandidáti KDU-ČSL umožněním publikace článků v Jehnických listech.
2. Volební orgán (Úřad městské části města Brna, Brno – Jehnice) má návrh za nedůvodný; za práci volební komise si stojí, volební komise podle něj postupovala správně, byť raději pomalu, a výsledky voleb podle něj odrážejí vůli voličů.
3. Podle § 90 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, za podmínek stanovených zvláštními zákony se může občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta. Tímto zvláštním zákonem je v daném případě zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o volbách“). Podle § 60 odst. 1 zákona o volbách se může podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta domáhat ochrany u soudu každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva. Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí.
4. Návrh byl podán včas. Z výpisu ze stálého seznamu voličů zdejší soud zjistil, že navrhovatelka je zapsána do seznamu voličů; návrh byl tedy podán osobou oprávněnou.
5. Návrh je koncipován podle označení i obsahu jako návrh na neplatnost volby kandidáta. Návrhová argumentace sice neoznačuje konkrétního kandidáta, který neměl být zvolen,

z obsahu návrhu, který je fakticky popisem nestandardních (podezřelých) okolností vedoucích podle názoru navrhovatelky k pochybnostem o správnosti volebního výsledku, jež mají vést k jeho přepočítání, plyne, že neplatně zvoleným kandidátem měl být nejméně sedmý zvolený kandidát v pořadí (v sedmičlenném zastupitelstvu), jímž by se po přepočítání hlasů a po zjištění „správného“ výsledku hlasování mohl stát první kandidát volebního uskupení Klidné Jehnice (Mgr. V. K.), eventuálně by neplatně zvolenými kandidáty mohly být další osoby, proti jejichž zvolení by svědčilo přepočítání hlasů a zjištění „správného“ výsledku hlasování.

6. Podle § 60 odst. 4 zákona o volbách může návrh na neplatnost volby kandidáta podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledek volby tohoto kandidáta.
7. Zdejší soud vychází ze stěžejní zásady volebního přezkumu, kterou je presumpce správnosti zjištěného volebního výsledku. Výsledek voleb zjištěný a vyhlášený volební komisí je presumován jako správný a platí vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 26.1.2005, sp.zn. Pl. ÚS 73/04). Zásahy do takto zjištěného volebního výsledku mají nastat pouze v případě určitých kvalifikovaně zjištěných skutečností vyvolávajících pochybnosti o správnosti zjištěného výsledku daných voleb. Nejvyšší správní soud přitom např. v usnesení ze dne 28.11.2006, č.j. Vol 82/2006-51, uvedl, že k přepočtu hlasů či přezkoumávání správnosti jejich posouzení by musela existovat nějaká „*zvláště významná indicie*“.
8. V nyní posuzované věci se podle návrhové argumentace má zvláště významná indicie vedoucí k potřebě přepočítat odevzdané hlasy odvíjet od souboru řady dílčích okolností, jež sčítání hlasů a tím i volbu zvolených kandidátů ve výsledku zpochybňují. Podle zdejšího soudu tomu tak však není; volbu zvolených kandidátů (nesprávným sčítáním odevzdaných hlasů) navrhovatelkou zmiňované okolnosti nezpochybňují ani jednotlivě, ani v souhrnu.
9. Z předložené volební dokumentace zdejší soud především zjistil, že ve volbách bylo odevzdáno šest neplatných hlasovacích lístků, z toho dva v nesprávné obálce, jeden mimo úřední obálku a tři ve správné úřední obálce, avšak nesprávně (chybně) vyplněné. Zjištění volební komise ohledně nesprávného (chybného) vyplnění těchto tří hlasovacích lístků přitom zdejší soud sdílí; v jednom případě došlo k „zakřížkování“ dvou volebních uskupení, ve dvou případech nebyla uskupení (ani jejich kandidáti) „zakřížkována“. Dále zdejší soud zjistil, že v celkem 550 odevzdaných úředních obálkách mohlo být uplatněno 3 850 hlasů, avšak uplatněno jich bylo jen 3 756, zčásti šlo o propadlé hlasy z důvodu vad (ve třech obálkách tak propadlo 21 hlasů) a zčásti šlo o nevyužité hlasy, a sice nevyužitím možnosti hlasovat všemi sedmi hlasy (pro sedmičlenné zastupitelstvo); zdejší soud totiž zjistil, že ve více než dvaceti obálkách obsahujících platné hlasovací lístky bylo hlasováno méně než sedmi hlasy (pro sedmičlenné zastupitelstvo), v části z nich bylo hlasováno jen jedním hlasem. Uplatnění „jen“ 3 756 hlasů tedy neznamena jinak než chybou nevysvětlitelný nárůst neplatných hlasů (oproti volbám v roce 2022), jak navrhovatelka tvrdí, neboť jde o hlasy propadlé či voliči nevyužité, čímž je – zcela bez ohledu na hlasování ve volbách v roce 2022 – vyvráceno první z navrhovatelkou namítaných dílčích podezření stran nesprávného sečtení hlasů (bod 3. návrhu).

10. Navrhovatelkou líčený dramatický, jinak než chybou při sčítání nevysvětlitelný, rozdíl v neplatných (neuplatněných) hlasech v nynějších volbách oproti volbám v roce 2022 nadto neplyne ani z prostého porovnání platných (uplatněných) hlasů ve volbách nynějších a ve volbách v roce 2022. V nynějších volbách bylo v 550 odevzdaných úředních obálkách uplatněno 3 756 hlasů, což znamená, že v průměru bylo na hlasovacím lístku vloženém do odevzdané úřední obálky uplatněno 6,82 hlasu (ze 7 možných), a ve volbách v roce 2022, jak zdejší soud ověřil z veřejně dostupného zdroje (www.volby.cz), bylo v 599 odevzdaných úředních obálkách uplatněno 4 177 hlasů, což znamená, že v průměru bylo na hlasovacím lístku vloženém do odevzdané úřední obálky uplatněno 6,97 hlasu (ze 7 možných). To žádné zvláštní podezření na nesprávné sečtení hlasů v nynějších volbách neindikuje i s ohledem na skutečnost již shora uvedenou, že prostřednictvím více než dvaceti hlasovacích lístků bylo hlasováno méně než sedmi hlasy, v části z nich bylo hlasováno dokonce jen jedním hlasem, tudíž možnost voličů v nynějších volbách hlasovat nikoli všemi možnými (uplatnitelnými) hlasy nebyla využívána jen okrajově. Ve volbách v roce 2022 sice bylo „jen“ 16 propadlých (nevyužitých) hlasů a v nynějších volbách (při nižší volební účasti) bylo 94 propadlých (nevyužitých) hlasů, z předložené volební dokumentace vážící se k nynějším volbám jde však o údaj dobře vysvětlitelný.
11. Další z dílčích podezření navrhovatelky, že volební komise – údajně k újmě prvních dvou kandidátů uskupení Klidné Jehnice – nesečetla odevzdané hlasy správně, odvíjející se z odlišností v preferencích v rámci kandidátky uskupení Klidné Jehnice v nynějších volbách oproti volbám v roce 2022 (bod 4. návrhu), je pak vyvráceno zjištěním zdejšího soudu vyplývajícím z dílčího přepočtu hlasů odevzdaných pro první dva kandidáty tohoto uskupení; zdejší soud totiž přepočítal hlasy odevzdané prvnímu kandidátovi (Mgr. V. K.) a zjistil, že jich bylo přesně 93, jak odpovídá zjištěnému volebnímu výsledku, a stejně tak zdejší soud přepočítal hlasy odevzdané druhému kandidátovi (Bc. K. K.) a zjistil, že jich bylo přesně 66, jak rovněž odpovídá zjištěnému volebnímu výsledku.
12. To vyvrací i další dílčí podezření navrhovatelky (bod 5. návrhu), že snad nebyly zohledňovány hlasy pro kandidáty z volebních uskupení na druhé straně volebních lístků (tedy i pro kandidáty uskupení Klidné Jehnice), z nichž nikdo mandát nezískal, protože právě pro uvedené dva kandidáty bylo hlasováno „zakřížkováním“ celého uskupení Klidné Jehnice anebo panašováním („zakřížkováním“ těchto kandidátů) a k obojímu došlo na druhé straně volebních lístků.
13. Za tohoto stavu tedy není nikterak zvláště významnou indicií, jež by měla vést ke kompletnímu přepočítání hlasů, ani relativně těsný výsledek hlasování v neprospěch prvního kandidáta uskupení Klidné Jehnice (bod 1. návrhu), a to již proto, že tento kandidát (Mgr. V. K.) získal podle výsledku dílčího přepočítání hlasů provedeného zdejším soudem ve vztahu k tomuto kandidátovi právě 93 hlasů, jak odpovídá zjištěnému volebnímu výsledku, a samotný (pouhý) těsný volební výsledek jinak nemůže být bez dalšího důvodem pro přepočítání hlasů.
14. Pak tedy zbývá již jen podle navrhovatelky dlouhá doba sčítání hlasů (bod 2. návrhu), která však – bez přistoupení jakékoli další zvláště významné indicie z navrhovatelkou uváděných či vyplývajících přímo z listin dokumentujících práci volební komise – žádnou objektivní pochybnost o správnosti či regulérnosti sčítání hlasů nezakládá, tím méně

může jít o indicii zvláště významnou, jež by měla vést ke kompletnímu přepočítání hlasů. Doba sčítání hlasů (cca tři a půl hodiny) může při počtu 3 756 platných hlasů vést spíše k závěru o důkladnosti práce volební komise.

15. Zmiňuje-li navrhovatelka možnost zvýhodnění kandidátů KDU-ČSL umožněním publikace článků v Jehnických listech (bod 6. návrhu), pak jednak nepřináší žádnou legendu v tom směru, že by kandidáti jiných uskupení hodlali využít též možnosti a že jim v tom nebylo vyhověno, především však jakékoli publikační aktivity v období před volbami vůbec nemohou vyvolat pochybnosti o regulérnosti a správnosti samotného sčítání hlasů, přitom právě přepočítání hlasů (a nikoli kupř. neplatnosti voleb z důvodu nefér volební kampaně) se navrhovatelka domáhá. Tento argument navrhovatelky tudíž ke kompletnímu přepočítání hlasů vůbec vést nemůže.
16. Návrh tedy není důvodný, pročez jej zdejší soud zamítl, aniž by ve věci nařizoval jednání (§ 90 odst. 3 soudního řádu správního).
17. Pokud jde o náklady řízení, nemá na jejich náhradu žádný z účastníků řízení právo (§ 93 odst. 4 soudního řádu správního).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není kasační stížnost přípustná (§ 104 odst. 1 soudního řádu správního).

Brno 5. ledna 2024

David Raus v.r.
předseda senátu